

Høringssvar fra Norges Parkinsonforbund

Høring om forslag til innføring av spesialistgodkjenning for sykepleiere innenfor åtte fagområder

Til Helse- og omsorgsdepartementet

Norges Parkinsonforbund viser til høringsnotatet om forslag til innføring av offentlig spesialistgodkjenning for sykepleiere innenfor åtte fagområder. Forbundet representerer personer med Parkinsons sykdom og andre parkinsonrelaterte diagnoser, samt deres pårørende, og arbeider for å fremme kvalitet, likeverdighet og pasientsikkerhet i helse- og omsorgstjenestene.

1. Innledning

Norges Parkinsonforbund støtter i hovedsak departementets forslag om å innføre offentlig spesialistgodkjenning for sykepleiere innen de foreslåtte fagområdene. Etter vårt syn er forslaget godt begrunnet i hensynet til kvalitet, pasientsikkerhet, kompetanseutvikling og bærekraftig oppgavedeling i helse- og omsorgstjenestene. Departementet fremhever selv at ordningen skal bidra til å styrke kvaliteten i tjenestene, sikre en mer ensartet spesialistkompetanse og understøtte framtidens behov for kompetent helsepersonell.

For personer med Parkinsons sykdom er tilgang på sykepleiere med høy og dokumentert spesialistkompetanse avgjørende. Parkinson er en kompleks, kronisk og progredierende nevrologisk sykdom som krever tett oppfølging over mange år, på tvers av nivåer i helse- og omsorgstjenesten. Pasientgruppen har ofte sammensatte behov som omfatter både motoriske og ikke-motoriske symptomer, legemiddelbehandling, rehabilitering, psykisk helse, ernæring, palliasjon og koordinering av tjenester.

2. Betydningen av spesialisert sykepleiekompetanse for personer med Parkinsons sykdom

Norges Parkinsonforbund vil særlig understreke at spesialisert sykepleiekompetanse har stor betydning for pasienter med langvarige nevrologiske sykdommer. Selv om nevrologisk sykepleie ikke er blant de foreslåtte spesialistområdene, vil flere av de foreslåtte spesialitetene være direkte relevante for personer med Parkinsons sykdom, herunder kreftsykepleie, psykisk helse, rus og avhengighet samt avansert klinisk allmennsykepleie.

Personer med Parkinsons sykdom er avhengige av at helsepersonell har kompetanse til å:

- identifisere sykdomsforverring og komplikasjoner,

- sikre korrekt og tidskritisk legemiddelhåndtering,
- forebygge fall, underernæring og funksjonssvikt,
- koordinere tjenester mellom kommune og spesialisthelsetjeneste,
- ivareta psykiske og kognitive utfordringer,
- bidra til egenmestring og støtte pårørende.

Mangelfull kompetanse kan få alvorlige konsekvenser for pasientsikkerheten, herunder feilmedisinering, unødvendige sykehusinnleggelser og redusert funksjonsnivå.

Forbundet støtter derfor departementets vurdering om at offentlig spesialistgodkjenning kan bidra til å styrke kvaliteten og pasientsikkerheten i tjenestene og sikre mer ensartet kompetanse på tvers av landet.

3. Behov for kompetanse om kroniske nevrologiske sykdommer

Norges Parkinsonforbund mener samtidig at høringsnotatet i begrenset grad omtaler behovet for spesialisert kompetanse knyttet til kroniske nevrologiske sykdommer. Demografiske utviklingstrekk tilsier at antallet personer som lever med Parkinsons sykdom og andre nevrologiske lidelser vil øke betydelig i årene fremover.

Forbundet mener derfor at departementet i det videre arbeidet bør vurdere hvordan kompetansekravene i de nye spesialistløpene kan inkludere kunnskap om nevrologiske sykdommer og andre langvarige kroniske tilstander der sykepleiere har sentrale koordinerende og kliniske oppgaver.

Videre mener vi at det bør vurderes om nevrologisk sykepleie på sikt oppfyller kriteriene som departementet selv legger til grunn for etablering av offentlig spesialistgodkjenning, herunder betydningen for pasientsikkerhet, tjenestekvalitet og et landsomfattende kompetansebehov.

4. Arbeidsgivers ansvar og likeverdig tilgang til kompetanse

Norges Parkinsonforbund støtter forslaget om at arbeidsgiver skal ha ansvar for å legge til rette for spesialiseringsløpet, herunder veiledning, supervisjon og oppnåelse av kompetansekrav.

Forbundet vil samtidig understreke at gevinsten ved en spesialistgodkjenningsordning forutsetter at helseforetak og kommuner faktisk gis økonomiske og organisatoriske rammer som gjør det mulig å prioritere kompetanseutvikling.

Vi ser i dag betydelige geografiske forskjeller i tilbudet til personer med Parkinsons sykdom. Dersom ordningen skal bidra til reell kvalitetsforbedring, må den implementeres på en måte som sikrer likeverdig tilgang til spesialistkompetanse

uavhengig av bosted. Dette følger også av sentrale helsepolitiske mål om likeverdige helse- og omsorgstjenester.

5. Kompetansekrav og brukermedvirkning

Departementet varsler at de konkrete kompetansekravene for de ulike spesialitetene skal fastsettes i senere forskriftsarbeid.

Norges Parkinsonforbund vil understreke betydningen av at pasient- og brukerorganisasjoner involveres i dette arbeidet. Brukernes erfaringer er sentrale for å sikre at kompetansemålene reflekterer de faktiske utfordringene personer med langvarige sykdommer møter i helse- og omsorgstjenesten.

Dette er særlig viktig innen områder som samhandling, koordinering, pasientopplæring, egenmestring og oppfølging av kroniske sykdomsforløp.

6. Oppsummering

Norges Parkinsonforbund støtter forslaget om innføring av offentlig spesialistgodkjenning for sykepleiere innen de foreslåtte fagområdene.

Forbundet vil særlig fremheve at:

1. Offentlig spesialistgodkjenning er et egnet og forholdsmessig tiltak for å styrke kvalitet og pasientsikkerhet i helse- og omsorgstjenesten.
2. Personer med Parkinsons sykdom og andre nevrologiske lidelser vil kunne ha betydelig nytte av økt tilgang til sykepleiere med dokumentert spesialistkompetanse.
3. Kompetanse om kroniske nevrologiske sykdommer bør inngå i utviklingen av framtidige kompetansemål og spesialiseringsløp.
4. Departementet bør på sikt vurdere behovet for offentlig spesialistgodkjenning innen nevrologisk sykepleie.
5. Implementeringen av ordningen må sikre geografisk likeverdig tilgang til spesialistkompetanse.
6. Brukerorganisasjoner bør involveres i utviklingen av framtidige kompetansekrav og læringsmål.

Med vennlig hilsen

Norges Parkinsonforbund